

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Економіка та стратегія розвитку підприємства»
(назва магістерської програми)

на тему: «Чинники та резерви підвищення прибутку торговельного підприємства»
(назва теми)

Виконавець:

Студентка 64 групи ФЕУП

Кутова Ксенія Вадимівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

старший викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Горлова Олена Павлівна

прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Прибуток давно займає одне з центральних місць серед проблем, що стоять перед суспільством. Процеси його формування та розподілу є одним з основних об'єктів економічних досліджень й управлінських завдань комерційних підприємств. На сучасному етапі розвитку економіки у зв'язку з посиленням конкуренції, збільшенням підприємницьких ризиків, глобалізацією бізнесу ця проблема стає більш актуальною. Керівники фірм в умовах жорсткої конкуренції постійно шукають шляхи, що ведуть до стабільного й стійкого положення підприємств, а також досягнення лідируючих позицій на ринку.

У сучасній ринковій економіці можуть вижити і успішно функціонувати підприємства, які грамотно управляють своїми доходами й витратами. Для успішної роботи кожного господарюючого суб'єкта необхідно ставити за мету й досягати максимально ефективного й результативного використання всіх наявних ресурсів: матеріально-технічних, нематеріальних, фінансових, організаційних, кадрових тощо. У вигазі будуть ті підприємства, які активно шукають і знаходять невикористані резерви.

Мета дослідження: виявлення та обґрунтування резервів та шляхів підвищення прибутку ТОВ «Епіцентр К».

Завдання дослідження:

- дослідити сутності прибутку, його функцій, видів, факторів і резервів його зростання на комерційному підприємстві;
- провести аналіз господарської діяльності ТОВ «Епіцентр К»;
- провести аналіз фінансового стану підприємства;
- провести факторний аналіз прибутку підприємства;
- виявити та обґрунтування економічними розрахунками резерви та шляхи підвищення прибутку ТОВ «Епіцентр К».

Об'єктом дослідження є процеси формування прибутку на ТОВ «Епіцентр К».

Предметом дослідження є фактори, резерви та шляхи підвищення прибутку ТОВ «Епіцентр К».

Методи дослідження абстрактно-логічний, статистико-економічний, системного аналізу, комплексний і системний підходи, методи фінансового аналізу, факторного аналізу, традиційні способи і прийоми економічного аналізу (табличний, порівняння, угруповання, графічний). Обробка даних здійснювалася з використанням сучасних комп'ютерних технологій.

Інформаційна база дослідження: дані економічної літератури вітчизняних і зарубіжних авторів, матеріали конференцій, публікації в економічних та електронних виданнях, дані фінансової звітності ТОВ «Епіцентр К» за 2014-2017 р.р., інші дані підприємства.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (60 найменувань).

Загальний обсяг роботи становить 93 сторінок. Основний зміст викладено на 92 сторінках. Робота містить 23 таблиці, 8 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 1 статтю: Теоретичний аспект сучасного управління прибутком на підприємствах в Україні // Науковий студентський вісник. Одеський національний економічний університет. ФЕУП, 2018. № 29. Т.2.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні аспекти прибутку та процесів його формування на підприємстві» розглянуто сутність поняття та функцій прибутку, види прибутку підприємства, фактори та резерви підвищення прибутку, процесі управління прибутком на підприємстві.

У другому розділі «Аналіз прибутку ТОВ «Епіцентр К»» проаналізовано тенденції розвитку ринку будівельних матеріалів, основні техніко-економічні показники господарської діяльності підприємства, фінансовий стан підприємства, показники прибутку та прибутковості підприємства, фактори, що впливають на розмір прибутку підприємства.

У третьому розділі «Шляхи підвищення прибутку ТОВ «Епіцентр К»» виявлено резерви підвищення прибутку підприємства, запропоновано та обґрунтовано економічними розрахунками два заходи: 1. підвищення прибутку за рахунок збільшення обсягів реалізації товару; 2. підвищення прибутку підприємства за рахунок прискорення оборотності дебіторської заборгованості за товари та ліквідації витрат на оплату штрафів та пені за несплачені рахунки постачальників товарів.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Досліджено різні концептуальні підходи до визначення сутності прибутку. Можна виділити наступні узагальнені визначення прибутку підприємства. 1. Прибуток – це плата за послуги підприємницької діяльності. 2. Прибуток – це плата за новаторство, за талант в управлінні фірмою. 3. Прибуток – це плата за ризик, за невизначеність результатів підприємницької діяльності. 4. Прибуток – це фінансовий результат монопольного положення підприємства. 5. Прибуток — це перевищення доходів над витратами, а протилежна ситуація називається збитком. 6. Прибуток — це різниця між грошовими надходженнями і грошовими виплатами. 7. Прибуток — це різниця між майновим станом підприємства на кінець і початок розрахункового періоду.

В даному дослідженні під прибутком підприємства розуміємо перевищення доходів над витратами, що пов'язані з обігом певного товару та його сукупності, що є результатом ефективного тактичного та стратегічного управління господарською діяльністю підприємства, обґрунтованим підприємницьким ризиком та сприятливими умовами зовнішнього бізнес-середовища.

Управління прибутком на комерційному підприємстві повинно забезпечувати такий його розмір, який після розрахунків з державним бюджетом буде достатнім для реалізації тактичних й стратегічних цілей розвитку

підприємства, а саме, для зростання обсягу виробництва, поліпшення результатів виробничо-господарської і фінансової діяльності, накопичення, стимулювання діяльності працівників, задоволення очікувань та потреб власників, реалізації соціальних програм.

Управлінські рішення й дії зі збільшення прибутку підприємства, їх ефективність та результативність залежать від об'єктивності результатів комплексного та систематичного аналізу показників прибутку та прибутковості діяльності даного підприємства. Для виявлення резервів підвищення прибутку особливе значення має такий інструмент, як факторний аналіз.

Під факторами (інакше – чинниками) прибутку прийнято розуміти першоджерела, складові, які впливають на його зміну. Прибуток від реалізації продукції залежить від внутрішніх та зовнішніх чинників. До внутрішніх чинників відносяться: рівень господарювання, компетентність керівництва і менеджерів, конкурентоспроможність продукції, рівень організації виробництва і праці та ін. До зовнішніх чинників, які не залежать від діяльності підприємства, відносяться: кон'юнктура ринку, рівень цін на споживані матеріально-технічні ресурси, норми амортизації, система оподаткування та ін.

2. Аналіз загальних результатів господарської діяльності ТОВ «Епіцентр К» показав, що за період з 2015 по 2017 р.р. підприємство нарощувало обсяги товарообігу. За три роки відбулось збільшення обсягів чистої реалізації ТОВ «Епіцентр К» на 1295 млн. грн. або на 39,4%. Позитивними тенденціями у господарській діяльності підприємства за аналізований період є зростання продуктивності праці, фондівіддачі, оборотності оборотних коштів. У 2017 році у порівнянні з 2016-им роком майже усі складові оборотних активів (за винятком іншої поточної дебіторської заборгованості) демонструють прискорення оборотності.

Негативними тенденціями є зниження рентабельності продаж та зростання витрат на одну гривню реалізованої продукції.

3. Аналіз фінансового стану підприємства показав, що за три аналізовані роки частка власного капіталу нижча від нормативного значення, і структура капіталу продовжує поступово погіршуватись. Позиковий капітал росте за рахунок постійного нарощування кредиторської заборгованості підприємства за товари. Така тенденція негативно впливає на маневреність власного капіталу, а також знижує забезпеченість підприємства власними засобами. Усі значення показників ліквідності підприємства гірші за нормативні значення.

4. Аналіз показників прибутку показав зниження прибутку від реалізації товарів у 2017 році порівняно з 2015 роком в результаті значного приросту витрат на збут та адміністративних витрат. Ця тенденція вплинула на загальний фінансовий результат діяльності підприємства, який також знизився. Фінансову діяльність підприємство здійснювало тільки у 2015 році. Збитки від фінансової діяльності 2015 року не вплинули суттєво на загальний фінансовий результат. Прибуток від іншої (інвестиційної) діяльності підприємства щороку має незначний вплив на загальні фінансові результати.

Показники рентабельності підприємства, які мають тісний зв'язок з показниками прибутку, показують падіння прибутковості товару та продажів підприємства за три роки.

Факторний аналіз прибутку проведено за двома моделями: адитивною й адитивно-мультиплікативною. Адитивно-мультиплікативна модель дозволила виявити вплив елементів операційних витрат на прибуток від операційної діяльності.

5. На основі результатів аналізу основних техніко-економічних показників господарської діяльності підприємства, його фінансового стану та показників фінансових результатів діяльності за період 2015-2017 р.р. виявлено резерви підвищення прибутку підприємства.

Важливим резервом збільшення прибутку підприємства є відносне зниження адміністративних витрат та витрат на збут завдяки збільшенню виторгу з одиниці площі торгового приміщення.

Наступним резервом збільшення прибутку є забезпечення своєчасного погашення товарного кредиту з боку клієнтів підприємства.

Додатковим резервом збільшення прибутку підприємства є реалізація тари й касових чеків як макулатури, що має не тільки економічний, але й екологічний ефект.

Запропоновано заходи щодо підвищення прибутку ТОВ «Епіцентр К». зниження дебіторської заборгованості за товари, що реалізовані на умовах розстрочки та кредиту.

АНОТАЦІЯ

Кутова К. В., «Чинники та резерви підвищення прибутку торгівельного підприємства». Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за магістерською програмою *(шифр та назва спеціальності)* професійного спрямування «Економіка та стратегія розвитку підприємства». - *(назва магістерської програми)*

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2018.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти сутності прибутку, його видів, чинників та резервів його зростання на торгівельному підприємстві.

Проаналізовано основні показники, що характеризують стан і напрямки розвитку галузі, основні техніко-економічні показники господарської діяльності підприємства, фінансовий стан підприємства, показники фінансових результатів діяльності підприємства, вплив внутрішніх факторів на рівень прибутку від реалізованої продукції підприємства.

Запропоновано основні шляхи підвищення прибутку підприємства з метою використання виявлених резервів. Обґрунтовані конкретні заходи з підвищення прибутку підприємства завдяки відносного зниження постійних витрат підприємства, зниження дебіторської заборгованості за товари, що реалізовані на умовах розстрочки та кредиту.

Ключові слова: прибуток, фактори, резерви, торгівля, підприємство.

ANNOTATION

Kutova K., «Factors and reserves for increasing the profit of a trading enterprise».

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty «Entrepreneurship, Trade and Stock Exchanges» under the master's program

(code and name of the specialty)

«Economics and Strategy of Development of Enterprise». – Odessa National Economics University.

(title of master program)

– Odessa, 2018.

Thesis consists of three chapters. Object of study is a process of profit generation at “Epicentre K” Ltd.

Thesis deals with theoretical background of profit, its types, factors, influencing profit's growth and reserves thereof at a trading enterprise.

The paper addresses situational analysis, the state and trends of the industry, principal technical and economic indicators of the enterprise's economic activity, including indicators of financial state and financial results of the enterprise, the impact of internal factors on the level of profit from sales.

Revealed reserves are credited as principal ways of increase of profit of the enterprise. Reasonable concrete measures are laid down in order to increase the profit of the enterprise due to the relative reduction of fixed costs of the enterprise, decreasing receivables for goods sold on credit terms.

Keywords: profit, factors, reserves, trade, enterprise.